

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om Finanstilsynets
aktiviteter i forhold til
Roskilde Bank A/S

August
2012

revision
revision

revision

Opfølgning i sagen om Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S (beretning nr. 14/2008)

20. august 2012

RN A205/12

1. I dette notat følger jeg op på sagen om Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S, som jeg indledte med en beretning i juni 2009. Notatet handler om Erhvervs- og Vækstministeriets (tidligere Økonomi- og Erhvervsministeriet) initiativer til at styrke Finanstilsynets tilsyn med pengeinstitutter. Derudover giver jeg i notatet en status på en række af de retslige og tjenestemæssige tiltag, der har været rejst i forbindelse med sagen om Roskilde Bank A/S, og en status på afviklingen af Roskilde Bank A/S.

Notatet indeholder følgende konklusion:

Erhvervs- og Vækstministeriet har siden 2009 implementeret en række initiativer med henblik på at styrke Finanstilsynets tilsyn med pengeinstitutter, herunder en mere aktiv opfølgning på påbud givet til pengeinstitutter under skærpet tilsyn. Derudover er det nu muligt for Finanstilsynet at offentliggøre påbud og risikoplysninger, herunder solvenskrav, der er givet til et pengeinstitut i forbindelse med en inspektion. Tilsynet anvender samtidig nyere data i ratingen af pengeinstitutter og i vurderingen af, hvilke pengeinstitutter der skal underkastes skærpet tilsyn.

Dette finder jeg tilfredsstillende, og det er min opfattelse, at sagen om Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S kan afsluttes.

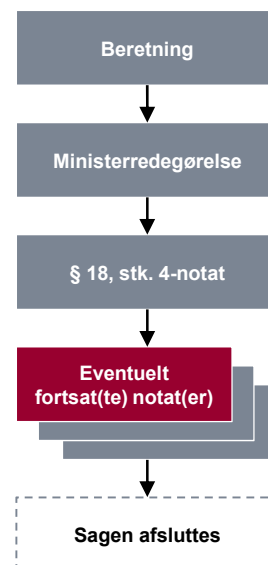
Jeg finder det dog væsentligt, at Finanstilsynet forsat har fokus på at tiltrække og fastholde medarbejdere med specialistkompetencer og på modellen til værdiansættelse af fast ejendom.

Jeg bygger min konklusion på følgende:

Finanstilsynets tilsyn med pengeinstitutter

- Finanstilsynet skal nu følge aktivt op på samtlige påbud givet til pengeinstitutter under skærpet tilsyn. Er pengeinstituttet ikke under skærpet tilsyn, skal Finanstilsynet først og fremmest følge op på alvorlige påbud. Øvrige påbud kan enten Finanstilsynet eller en revisor følge op på. Finanstilsynet skal derudover følge op på risikoplysninger, der indeholder en vurdering af, at et pengeinstituts forretningsmodel er uholdbar. Pengeinstituttets eksterne revision skal i revisionsprotokollen opsummere samtlige påbud, som Finanstilsynet har afgivet i regnskabsåret, med en angivelse i revisionsprotokollen af, om påbuddene er blevet efterlevet.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

- Finanstilsynet skal efter hver inspektion udarbejde en kort redegørelse med en vurdering af instituttet, herunder de væsentligste påbud, påtaler og risikoplysninger, der er givet. I redegørelsen indgår også oplysninger om pengeinstitutts opgørelse af det individuelle solvensbehov og et eventuelt højere solvenskrav fra Finanstilsynet. Redegørelsen offentliggøres af pengeinstitutterne og derefter af Finanstilsynet.
- Finanstilsynets vurdering af, hvilke pengeinstitutter der skal underkastes skærpet tilsyn, er baseret på et mere opdateret grundlag. Finanstilsynets interne rating baserer sig således på baggrund af revisionsprotokollater for året og regnskabsdata for halvåret.

Finanstilsynets tilsyn med Roskilde Bank A/S

- Finanstilsynet har fået en række nye redskaber, herunder mulighed for at vurdere holdbarheden af det enkelte pengeinstituts forretningsmodel og for at stille skærpede krav til ledelsen og driften af pengeinstitutterne. Derudover har Finanstilsynet siden marts 2011 haft mulighed for at udstede administrative bøder i tilfælde, hvor der er tale om ensartede og ukomplicerede lovovertrædelser.
- Finanstilsynets rapportering er blevet mere målrettet modtagerne, fx er rapporteringen til bestyrelsen i højere grad rettet mod at sikre, at bestyrelsen får en god forståelse af pengeinstitutts risikoprofil. I afrapporteringen fremgår det mere tydeligt, når tilsynet har givet et påbud eller en risikoplysning, og i hvilken sammenhæng disse er givet. Dog kan Rigsrevisionen konstatere, at det ikke fremgår eksplicit af afrapporteringen, om der er tale om alvorlige, almindelige eller mindre alvorlige påbud, selv om Finanstilsynet fastlægger tilsynets egen opfølgning på baggrund af denne opdeling.
- Finanstilsynets ejendomsvurderingsinspektører anvender i højere grad end tidligere hovedparten af deres tid på gennemgang af ejendomsengagementer. Samtidig kan pengeinstitutundersøgere selv træffe afgørelse i mindre problematiske ejendomssager. Finanstilsynet har udstedt en ny regnskabsbekendtgørelse, som vil indebære strammere og mere præcise regler for pengeinstitutters værdiansættelse af engagementer og dermed for opgørelsen af nedskrivninger. Rigsrevisionen finder, at erfaringerne fra de seneste års kollaps blandt pengeinstitutterne underbygger, at tilsynets model for værdiansættelse af fast ejendom og mulighederne for at påbyde yderligere nedskrivninger og solvensreservationer på baggrund heraf forsat er et vigtigt område at prioritere.
- Resultatet af Finanstilsynets interne undersøgelse af, om den interne og eksterne revision i Roskilde Bank A/S har udfyldt deres roller på forsvarlig vis, blev udmøntet i en politianmeldelse til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet i 2010, som i april 2012 meddelte, at der ikke vil blive gennemført straffesager mod den tidligere bestyrelse, direktion samt interne og eksterne revision i Roskilde Bank A/S.
- Resultatet af advokatundersøgelsen af, om der kunne placeres et tjenstligt ansvar hos medarbejdere og ledelse i Finanstilsynet, forelå i marts 2011 og gav ikke anledning til, at der blev rejst ansættelsesretlige sager.

Indgrebene over for Roskilde Bank A/S

- Afviklingen af Roskilde Bank har siden august 2009 ligget i Finansiell Stabilitet A/S. Finansiell Stabilitet A/S ændrede i juni 2011 koncernstruktur, hvorefter det ikke længere er muligt at følge afviklingen af det enkelte pengeinstitut. Forud for ændringen i koncernstrukturen indgik Finansiell Stabilitet A/S og Arbejdernes Landsbank A/S en aftale, som betød, at de resterende privatkunder blev overtaget af banken.

Rammerne for Finanstilsynets virksomhed

- Finanstilsynet har svært ved at rekruttere og fastholde personale, herunder kredit-specialister. Personaleomsætningen er efter et fald i 2009 og 2010 igen steget til omkring 16 % i 2011. Årsagen er bl.a. en stor efterspørgsel i den finansielle sektor efter medarbejdere med kompetencer inden for fx finansiell lovgivning og kreditområdet. Finanstilsynet har dog taget en række initiativer for at imødegå de personalemæssige udfordringer. Rigsrevisionen finder det væsentligt, at Finanstilsynet fortsat har fokus på rekruttering og fastholdelse af medarbejdere med specialistkompetencer.

I. Baggrund

2. Jeg afgav i juni 2009 en beretning om Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S. Beretningen viste bl.a., at Finanstilsynet var opmærksom på problemerne i Roskilde Bank A/S, men at Finanstilsynets opfølgning ikke var tilstrækkelig systematisk og kunne forbedres på en række punkter. Derudover vurderede Rigsrevisionen, at Finanstilsynets planlægning af tilsynsaktiviteter kunne forbedres, fx ved at inddrage data fra kvartalsvise overvågninger af pengeinstitutterne. Endelig vurderede Rigsrevisionen også, at Finanstilsynet på grund af en høj personaleomsætning og rekrutteringsmæssige udfordringer var sårbar i gennemførelsen af tilsynsaktiviteterne.

Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de bl.a., at det var særdeles kritisabelt, at Finanstilsynet ikke fastholdt sine skøn over bankens solvensbehov og ikke systematisk fulgte op på bankens opfølgning på tilsynets påbud og risikoplysninger. Samtidig bemærkede Statsrevisorerne, at forløbet med Roskilde Bank A/S havde givet det daværende Økonomi- og Erhvervsministerium anledning til en række fremadrettede tiltag, og at der kunne være mulighed for at overveje yderligere tiltag, når andre aspekter i sagen var afdækket.

Som svar på beretningen afgav den daværende økonomi- og erhvervsminister en redegørelse til Statsrevisorerne i september 2009. I redegørelsen skrev ministeren bl.a., at Finanstilsynet fremover ville følge mere systematisk og aktivt op på de påbud, der afgives, herunder særligt for de pengeinstitutter, der er under skærpet tilsyn.

3. På baggrund af ministerredegørelsen afgav jeg i oktober 2009 et notat i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4, hvori jeg fremlagde mine planer for den videre opfølgning på beretningen. Notatet findes i Endelig betænkning over statsregnskabet for 2008, s. 174 ff. I notatet lovede jeg, at jeg ville følge udviklingen på området.

4. I dette notat redegør jeg for resultaterne af min opfølgning.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. I forbindelse med beretningen om tildeling af individuel statsgaranti til Amagerbanken A/S har Rigsrevisionen undersøgt dele af Finanstilsynets tilsynsaktiviteter. Dette notat handler alene om opfølgningen på beretningen om Roskilde Bank A/S, dog er der for så vidt angår Erhvervs- og Vækstministeriets initiativer til at styrke Finanstilsynets kontrol med pengeinstitutter og Finanstilsynets nye redskaber inddraget mere generelle aspekter.

II. Erhvervs- og Vækstministeriets initiativer

6. Jeg gennemgår i det følgende Erhvervs- og Vækstministeriets initiativer i forhold til de udestående punkter. Gennemgangen baserer sig hovedsageligt på redegørelser fra Finanstilsynet. Herudover har Rigsrevisionen holdt møder med Finanstilsynet, Erhvervs- og Vækstministeriet og Finansiell Stabilitet A/S samt foretaget stikprøvevis gennemgang af Finanstilsynets opfølgning på inspektioner i pengeinstitutter.

7. I mit seneste notat til Statsrevisorerne om sagen af 29. oktober 2009 skrev jeg, at jeg ville følge op på følgende områder:

Finanstilsynets tilsyn med pengeinstitutter

- ministeriets initiativer til at styrke Finanstilsynets kontrol med pengeinstitutter
- anvendelsen af data fra den kvartalsvise overvågning af pengeinstitutter.

Finanstilsynets tilsyn med Roskilde Bank A/S

- Finanstilsynets muligheder for at anvende andre redskaber over for pengeinstitutter, der ikke følger Finanstilsynets påbud
- initiativer til at forbedre Finanstilsynets afrapportering til pengeinstitutterne
- arbejdet med at forbedre modellen til fastsættelse af værdien af fast ejendom
- resultatet af Finanstilsynets interne undersøgelse af, om den interne og eksterne revision har udfyldt deres roller på forsvarlig vis
- resultatet af de retslige tiltag over for den tidligere ledelse og revisorer i Roskilde Bank A/S samt Finanstilsynets eventuelle politianmeldelser
- resultatet af ministeriets undersøgelse af, om der kan placeres et tjenstligt ansvar hos ledelsen i Finanstilsynet.

Indgrebene over for Roskilde Bank A/S

- afviklingen af Roskilde Bank.

Rammerne for Finanstilsynets virksomhed

- Finanstilsynets mulighed for at tiltrække og fastholde bl.a. kreditspecialister.

Finanstilsynets tilsyn med pengeinstitutter

Ministeriets initiativer til at styrke Finanstilsynets kontrol med pengeinstitutter

8. Statsrevisorerne fandt det særdeles kritisabelt, at Finanstilsynet ikke fastholdt sine skøn over Roskilde Bank A/S' solvensbehov og ikke systematisk fulgte op på bankens opfølgning på tilsynets påbud og risikooplysninger. Rigsrevisionen vurderede i beretningen, at tilsynet kunne forbedres ved, at Finanstilsynets procedurer for opfølgning blev skærpet. Derudover påpegede Rigsrevisionen, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis den eksterne revisor i et pengeinstitut havde pligt til at redegøre for instituttets efterlevelse af påbud.

9. Finanstilsynet har oplyst, at tilsynet har ændret sin forretningsgang for opfølgning på påbud som konsekvens af Statsrevisorernes kritik. Ifølge tilsynets forretningsgang skal tilsynet altid aktivt følge op på påbud givet til pengeinstitutter under skærpet tilsyn. Denne praksis gælder samtlige påbud givet ved skærpet tilsyn, dvs. uanset om det er et alvorligt, almindeligt eller mindre alvorligt påbud. I de tilfælde, hvor pengeinstituttet ikke er under skærpet tilsyn, skal Finanstilsynet som minimum følge op på alvorlige påbud. Har påbuddet en almindelig eller mindre alvorlig karakter, kan opfølgningen – på baggrund af Finanstilsynets vurdering – foretages af enten Finanstilsynet eller en revisor. Finanstilsynet skal derudover følge op på risikooplysninger, hvis de indeholder en vurdering af, at et pengeinstituts forretningsmodel er uholdbar.

Finanstilsynet har derudover oplyst, at tilsynet i samme forbindelse har ændret procedurerne for revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder, så den eksterne revision nu har pligt til i revisionsprotokollen at redegøre for instituttets efterlevelse af påbud.

10. Rigsrevisionen har foretaget en stikprøve af Finanstilsynets opfølgning på tilsynsaktiviteter gennemført i 2010 i 5 pengeinstitutter, hvoraf 3 var under skærpet tilsyn. Derudover har Rigsrevisionen gennemgået revisionsprotokollerne for de 5 pengeinstitutter med henblik på at undersøge, om den eksterne revision i alle 5 tilfælde havde redegjort for instituttets efterlevelse af påbud.

Rigsrevisionens undersøgelse viste, at Finanstilsynet har fulgt op på pengeinstitutternes efterlevelse af påbuddene i overensstemmelse med tilsynets retningslinjer. Finanstilsynet har således for hvert af de 3 pengeinstitutter, der var under skærpet tilsyn, udarbejdet et opfølgingsnotat, hvoraf det fremgår, i hvilken grad tilsynet vurderer, at det pågældende pengeinstitut har efterlevet påbuddene. Derudover viste undersøgelsen, at den eksterne revision i alle 5 tilfælde havde redegjort i revisionsprotokollen for instituttets efterlevelse af påbud inden for den pågældende periode.

11. Erhvervs- og Vækstministeriet har herudover iværksat en række andre initiativer. Det er bl.a. ved en lovændring i april 2010 blevet muligt for Finanstilsynet at offentliggøre centrale påbud, påtaler og risikoplysninger givet ved inspektion af pengeinstitutterne. Efter hver inspektion udarbejder tilsynet en kort redegørelse med en vurdering af instituttet, herunder de væsentligste påbud, påtaler og risikoplysninger. Redegørelsen indeholder også oplysninger om pengeinstitutts opgørelse af det individuelle solvensbehov og et eventuelt højere solvenskrav fra Finanstilsynet. Redegørelsen offentliggøres af institutterne og derefter af Finanstilsynet.

Finanstilsynet har samtidig fået mulighed for at offentliggøre påbud, påtaler og risikoplysninger, der er givet mellem inspektioner, som tilsynet vurderer, er af væsentlig betydning for offentligheden, herunder pengeinstitutts kunder og kreditorer. Det har tilsynet gjort i enkelte tilfælde. I 2010 offentliggjorde Finanstilsynet 36 redegørelser, der vedrørte pengeinstitutter, heraf 35 efter inspektioner og en redegørelse om påbud givet mellem inspektioner. I 2011 offentliggjorde Finanstilsynet 83 redegørelser, heraf 5 redegørelser givet mellem inspektioner.

Anvendelse af data fra den kvartalsvise overvågning af pengeinstitutter

12. Rigsrevisionen vurderede i beretningen, at tilsynets planlægning af tilsynsaktiviteter kunne forbedres, fx ved at inddrage data fra kvartalsvise overvågninger af pengeinstitutterne. Rigsrevisionen anbefalede, at den kvartalsvise overvågning burde indgå i Finanstilsynets interne rating med henblik på at sikre, at undersøgelsesprogrammet både for det indeværende og kommende år blev baseret på et opdateret datagrundlag.

13. Finanstilsynet har oplyst, at tilsynet i 2009 ændrede grundlaget for tilsynets interne rating af pengeinstitutterne. Tidligere var Finanstilsynets interne rating baseret på regnskabsdata ultimo året justeret med den enkelte pengeinstitutundersøgers erfaringer på tidspunktet for planlægningen. Efter ændringen sker ratingen på baggrund af revisionsprotokollater for året og regnskabsdata for halvåret justeret med den enkelte pengeinstitutundersøgers erfaring og opdaterede viden. Derudover har Finanstilsynet oplyst, at tilsynet hvert kvartal udarbejder en kort notits, hvor den institutansvarlige forholder sig til den kvartalsvise overvågning af de enkelte institutter. I denne notits forholder den institutansvarlige sig til, hvorvidt en undersøgelse af instituttet skal fremrykkes. Den kvartalsvise overvågning af pengeinstitutterne er fra 1. kvartal 2010 udvidet til også at omfatte en analyse af sammenlignelige pengeinstitutter (peer group) på udvalgte nøgletal, fx udlånsvækst, ejendomseksponering og likviditetsoverdækning.

Finanstilsynet anvender **påbud** i de situationer, hvor en virksomhed handler på en lovstridig måde, eller hvor virksomheden undlader at handle, hvor handling er påkrævet. **Risikoplysninger** gives i de tilfælde, hvor tilsynet vurderer, at der er behov for at henlede opmærksomheden på et emne, uden at der foreligger en lovovertrædelse. Derudover anvender Finanstilsynet **påtaler** i forbindelse med en konstateret lovovertrædelse, der ikke længere består.

Finanstilsynets **tilsynsaktiviteter** bliver opdelt i 2 kategorier: løbende overvågning og inspektioner på stedet.

Endelig har Finanstilsynet oplyst, at tilsynet siden 2011 har udarbejdet risikonotater (såkaldte "outlier-notater") i forlængelse af den kvartalsvise overvågning. Risikonotaterne tester pengeinstitutternes kapitalssituation under mindre gunstige forhold og forudsætninger med henblik på at vurdere pengeinstituttets sårbarhed. Ifølge Finanstilsynet udarbejdes notaterne som minimum halvårligt.

Opsamling

14. Jeg finder det tilfredsstillende, at Finanstilsynet har styrket opfølgningen på de påbud og risikoplysninger, der gives af tilsynet, herunder at den eksterne revisor nu også i revisionsprotokollen skal opsummere de påbud, som er givet, og tage stilling til, om påbuddene er efterlevet. Finanstilsynet har også sikret en øget gennemsigtighed omkring påbud mv. ved, at pengeinstituttet og tilsynet offentliggør en redegørelse om de centrale påbud mv., der er givet. Endelig finder jeg det tilfredsstillende, at Finanstilsynet har taget initiativ til at styrke den løbende overvågning af pengeinstitutterne, så planlægningen af inspektionerne sker på et opdateret grundlag.

Finanstilsynets tilsyn med Roskilde Bank A/S

Finanstilsynets muligheder for at anvende andre redskaber over for pengeinstitutter, der ikke følger Finanstilsynets påbud

15. Som nævnt ovenfor fandt Statsrevisorerne det særdeles kritisabelt, at Finanstilsynet ikke fastholdt sine skøn over Roskilde Bank A/S' solvensbehov og ikke systematisk fulgte op på bankens opfølgning på tilsynets påbud og risikoplysninger. Rigsrevisionen konstaterede i beretningen, at Finanstilsynet alene anvendte påbud og risikoplysninger over for Roskilde Bank A/S, idet tilsynets øvrige redskaber ikke blev bragt i anvendelse over for banken.

16. Finanstilsynet har siden 2009 fået en række nye redskaber, herunder styrkede beføjelser i forbindelse med vurdering af pengeinstituttets forretningsmodel og mulighed for at stille skærpede krav til ledelsen og driften af de finansielle pengeinstitutter. Derudover har tilsynet fået mulighed for at igangsætte en uvildig undersøgelse af et pengeinstitut og at udstede administrative bøder. Tilsynets nye redskaber er uddybet nedenfor.

17. Finanstilsynet har oplyst, at tilsynet ved lovændring har fået hjemmel til at foretage en vurdering af holdbarheden af det enkelte pengeinstituts forretningsmodel. Tidligere skulle Finanstilsynet primært vurdere, om pengeinstitutterne overholdt den finansielle lovgivning. Nu kan Finanstilsynet reagere med en risikoplysning i de tilfælde, hvor forretningsgrundlaget hviler på en stor eksponering i forhold til enkelte sektorer, fx ejendomssektoren, eller mange store engagementer. Det giver samtidig Finanstilsynet mulighed for på et tidligere tidspunkt at reagere over for et pengeinstitut, der fortsat overholder gældende lovgivning, men hvor bankens adfærd på fx kreditområdet medfører en risiko for, at instituttet på kortere eller længere sigt vil miste sin tilladelse til at drive bankvirksomhed. Dette sker fx i situationer, hvor pengeinstituttet ikke længere overholder lovens solvenskrav.

Derudover har tilsynet fået mulighed for at påbyde et pengeinstitut at afholde udgifterne til, at der foretages en uvildig undersøgelse af et eller flere nærmere angivne forhold i pengeinstituttet, som tilsynet mener, er af væsentlig betydning for tilsynets vurdering af pengeinstituttet. Bestemmelsen tænkes alene anvendt i særlige situationer, som ligger uden for Finanstilsynets almindelige virke og kompetenceområde, fx hvor der kræves særlig teknologi eller specialistkompetencer. Muligheden for at få foretaget en uvildig undersøgelse er anvendt én gang i forbindelse med en undersøgelse af et pengeinstitut, hvor der var indikationer på, at instituttets adfærd var i strid med pengeinstituttets egne handelsbetingelser.

Endvidere har Finanstilsynet oplyst, at kravene til bestyrelsen og direktionen i et pengeinstitut er blevet skærpet. Kravene om henholdsvis bestyrelses- og direktionsmedlemmers egnethed og hæderlighed er udvidet, således at der skal ske en fornyet vurdering i forbindelse med, at et ledelsesmedlem skifter job til en anden finansiel virksomhed. Egnetheds- og hæderlighedsvurderingen er således knyttet til en konkret stilling. Finanstilsynet har videre oplyst, at bestemmelsen er blevet gjort mere anvendelig, idet hensynet til at opretholde tilliden til den finansielle sektor skal indgå i vurderingen af, om en person har udvist en adfærd, der indebærer risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller stilling på forsvarlig vis. Finanstilsynet har endelig oplyst, at tilsynet siden ændringerne trådte i kraft den 1. juli 2010 har påbudt en bestyrelsesformand at nedlægge sit hverv. Derudover er direktører og bestyrelsesmedlemmer i flere tilfælde fratrukket som følge af, at Finanstilsynet har sendt påbud herom i høring.

Endelig har tilsynet fået mulighed for at udstede administrative bødeforelæg ved overtrædelse af nærmere angivne bestemmelser, hvor overtrædelserne generelt er ensartede og ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, og hvor sanktionsniveauet ligger fast. Finanstilsynet har oplyst, at tilsynet siden den 1. januar 2011 har udstedt administrative bødeforelæg i 14 tilfælde. I hovedparten af tilfældene har der været tale om en overtrædelse af lov om værdipapirhandel mv., hvor værdipapirhandlere fx har undladt at indberette oplysninger om transaktioner.

Initiativer til at forbedre Finanstilsynets afrapportering til pengeinstitutterne

18. Rigsrevisionen vurderede i beretningen, at Finanstilsynets afrapportering til pengeinstitutterne kunne forbedres. Finanstilsynets afrapportering til pengeinstitutterne angav ikke tydeligt, hvornår der var tale om forhold af alvorlig karakter, og hvornår der var tale om mindre alvorlige forhold. Dette var særligt et problem i forbindelse med undersøgelser, hvor flere virksomhedsområder var undersøgt, idet der kunne være tale om et stort antal påtaler, påbud og risikoplysninger.

19. Finanstilsynet har oplyst, at tilsynet i december 2009 indførte en ny standard for rapportering efter undersøgelser. Ifølge tilsynet er rapporteringen blevet mere målrettet til modtagerne, og særligt rapporteringen til bestyrelsen blev i højere grad rettet mod at sikre, at bestyrelsen får en god forståelse for pengeinstitutets risikoprofil. De væsentligste af tilsynets konklusioner skal således tilgå bestyrelsen, mens mere detaljeorienterede konklusioner rapporteres direkte til direktion eller andre centrale medarbejdere.

20. Rigsrevisionen finder ved gennemgangen af Finanstilsynets opfølgning på inspektioner i 5 pengeinstitutter, at den skriftlige rapportering til pengeinstitutterne er blevet mere målrettet end tidligere. I afrapporteringen fremgår det tydeligt, når tilsynet har givet et påbud eller en risikoplysning, og i hvilken sammenhæng disse er givet. Dog kan Rigsrevisionen konstatere, at det ikke fremgår af afrapporteringen, om der er tale om alvorlige, almindelige eller mindre alvorlige påbud, selv om Finanstilsynet fastlægger tilsynets egen opfølgning på baggrund af denne opdeling.

Arbejdet med at forbedre modellen til fastsættelse af værdien af fast ejendom

21. Rigsrevisionen vurderede i beretningen, at Finanstilsynet burde forbedre modellen, som bruges til at fastsætte værdien af fast ejendom, og fastlægge procedurer for, hvornår solvensbehov eller nedskrivninger skal korrigeres. Rigsrevisionen vurderede, at denne udbygning var nødvendig for at sikre en ensartethed i tilsynets afgørelser.

22. Finanstilsynet har oplyst, at tilsynet har ændret på arbejdsgangen for vurderinger af ejendomsengagementer, så ejendomsvurderingsinspektører i højere grad end tidligere anvender hovedparten af deres resurser på gennemgang af ejendomsengagementer ved pengeinstitutter. I perioden 2006-2011 er der således sket en stigning i ejendomsinspektørernes deltagelse i pengeinstitutundersøgelser.

Derudover har Finanstilsynet oplyst, at pengeinstitutundersøgerne i højere grad screener engagementer med ejendoms pant, der skal gennemgås med henblik på at udnytte ejendomsvurderingsinspektørernes ekspertise bedre. Pengeinstitutundersøgerne kan således selv træffe afgørelse i mindre problematiske ejendomssager, mens ejendomsvurderingsinspektørerne inddrages i de mere vanskelige ejendomsengagementer. Det giver ifølge Finanstilsynet den mest hensigtsmæssige udnyttelse af resurserne.

Ifølge Finanstilsynet kan samarbejdet mellem pengeinstitutundersøgere og ejendomsvurderingsinspektører også medføre, at pengeinstitutundersøgerne selv opnår en stigende ekspertise i ejendomsvurderinger.

Endelig har Finanstilsynet oplyst, at tilsynet i 2012 har ansat endnu en ejendomsvurderingsinspektør med henblik på at kunne imødekomme det fortsat store behov for ejendomsvurderingsinspektørernes deltagelse ved pengeinstitutundersøgelser.

23. I relation hertil har Finanstilsynet i marts 2012 udstedt en ny regnskabsbekendtgørelse, som ifølge tilsynet vil indebære strammere og mere præcise regler for bankers værdiansættelse af engagementer og dermed for opgørelsen af nedskrivninger. Det er bl.a. præciseret, hvordan fast ejendom værdiansættes, så der sikres fokus på dagsværdien med en salgsperiode på 6 måneder og ikke på en værdi, som kun under visse forudsætninger og over en langsigtet tidsperiode kan realiseres.

24. Rigsrevisionen finder, at erfaringerne fra de seneste års kollaps blandt pengeinstitutter underbygger, at tilsynets model for værdiansættelse af fast ejendom og mulighederne for at påbyde yderligere nedskrivninger og solvensreservationer på baggrund heraf forsat er et vigtigt område at prioritere.

Resultatet af Finanstilsynets interne undersøgelse af, om den interne og eksterne revision har udfyldt deres roller på forsvarlig vis

25. Finanstilsynets interne undersøgelse af, om den interne og eksterne revision udfyldte deres roller på forsvarlig vis, blev udmøntet i beslutningen om at anmelde den interne og eksterne revision til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK). Der blev ikke udarbejdet en særskilt skriftlig undersøgelse ud over de 2 politianmeldelser af 7. oktober 2009.

Resultatet af de retslige tiltag over for den tidligere ledelse og revisorer i Roskilde Bank A/S samt Finanstilsynets eventuelle politianmeldelser

26. Finanstilsynet anmeldte derudover den tidligere ledelse i Roskilde Bank A/S til politiet i 2010. SØK har den 30. april 2012 oplyst, at der ikke vil blive gennemført en straffesag mod den tidligere ledelse i Roskilde Bank A/S. SØK har samtidig oplyst, at der ikke vil blive gennemført en straffesag mod den interne og eksterne revision i Roskilde Bank A/S, idet SØK vurderede, at bevisbyrden i en straffesag ikke kunne løftes.

Resultatet af ministeriets undersøgelse af, om der kan placeres et tjenstligt ansvar hos ledelsen i Finanstilsynet

27. Det fremgik af ministerredegørelsen til beretningen, at ministeriet ville igangsætte en uvildig advokatundersøgelse af, om der kunne placeres et tjenstligt ansvar hos ledelsen i Finanstilsynet.

Resultatet af advokatundersøgelsen blev offentliggjort af ministeriet i november 2011. Konklusionen var, at Finanstilsynet i sit tilsyn med Roskilde Bank A/S generelt havde administreret i overensstemmelse med både den finansielle lovgivning og de forvaltningsretlige regler. Undersøgelsen viste dog også, at Finanstilsynet på visse punkter har begået fejl og forsømmelser, men undersøgelsen gav ikke anledning til, at der blev rejst ansættelsesretlige sager.

Opsamling

28. Jeg finder det tilfredsstillende, at Finanstilsynet har fået en række nye redskaber, der samlet styrker tilsynets beføjelser i forhold til pengeinstitutterne. Endvidere har tilsynet gennem ændring af arbejdsgange sikret, at ejendomsinspektørerne deltager på flere inspektioner end tidligere. Jeg finder, at værdiansættelse af fast ejendom fortsat er et vigtigt fokusområde for Finanstilsynet.

Afviklingen af Roskilde Bank

29. Afviklingen af Roskilde Bank blev i august 2009 overdraget til Finansiell Stabilitet A/S fra Nationalbanken og Det Private Beredskab. Med overdragelsen blev den tidligere statsgaranti over for Nationalbanken erstattet af en ny tilsvarende statsgaranti over for Finansiell Stabilitet A/S. Ved overdragelsen til Finansiell Stabilitet A/S blev der foretaget en foreløbig opgørelse af dagsværdien af aktiver og passiver på baggrund af de regnskabsmæssige værdier, der viste et tab for staten på 3,9 mia. kr.

30. Finansiell Stabilitet A/S ændrede i juni 2011 koncernstruktur, hvor en række af selskabets overtagne pengeinstitutter blev opdelt i datterselskaber, fx FS Bank, FS Finans og FS Ejendomme. En del af Roskilde Bank blev et finansselskab uden banklicens og lagt ind under FS Finans, mens kunder i den tidligere Roskilde Bank, der havde behov for bankydelser, blev lagt ind under FS Bank. Med ændringen af Finansiell Stabilitet A/S' koncernstruktur er det ikke længere umiddelbart muligt at følge afviklingen af de enkelte pengeinstitutter, som er overdraget til Finansiell Stabilitet A/S under Bankpakke I, herunder også Roskilde Bank.

Forud for ændringen i Finansiell Stabilitet A/S' koncernstruktur indgik selskabet en aftale med Arbejdernes Landsbank A/S om, at banken overtog de resterende privatkunder i Roskilde Bank.

Rammerne for finanstilsynets virksomhed

Finanstilsynets mulighed for at tiltrække og fastholde bl.a. kreditspecialister

31. Rigsrevisionen konstaterede i beretningen, at Finanstilsynet havde vanskeligt ved at tiltrække og fastholde personale, bl.a. kreditspecialister.

Finanstilsynet har oplyst, at det stadig er en udfordring at rekruttere og fastholde medarbejdere med specialistkompetencer. Medarbejderomsætningen i Finanstilsynet er steget i 2011 efter at være faldet til omkring 14 % i 2009 og 2010. I 2011 var medarbejderomsætningen på 15,7 %. Ifølge Finanstilsynet skyldes den høje medarbejderomsætning, at den finansielle sektor har en væsentlig efterspørgsel efter Finanstilsynets medarbejdere, fx i forhold til implementering af ny lovgivning på det finansielle område.

Finanstilsynet har i 2011 igangsat forskellige initiativer for at modvirke den høje personaleomsætning, herunder etableret karrierekontrakter og mere aktiv anvendelse af chefkonsulenttitlen. I marts 2012 har Finanstilsynet derudover søgt en samarbejdspartner til rekruttering af specialister, herunder kreditspecialister, aktuarer, it-specialister mv.

Opsamling

32. Jeg finder det tilfredsstillende, at Finanstilsynet har taget en række initiativer på personaleområdet. Opfølgningen har vist, at personaleomsætningen i Finanstilsynet er stigende, hvilket understreger vigtigheden af, at tilsynet fortsat har fokus på rekruttering og fastholdelse af medarbejdere med specialistkompetencer.

III. Afslutning

33. Finanstilsynet har siden 2009 styrket sit tilsyn med pengeinstitutterne bl.a. gennem en tættere opfølgning på påbud mv., ligesom tilsynet har styrket overvågningen af pengeinstitutterne med anvendelsen af nyere data. Samlet set finder jeg Finanstilsynets initiativer tilfredsstillende.

Da ovenstående var de udestående punkter i sagen om Finanstilsynets tilsyn med Roskilde Bank A/S, er det min opfattelse, at sagen kan afsluttes.

Lone Strøm